

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/165/2018
Identifikačné číslo spisu: 5114231745
Dátum vydania rozhodnutia: 18.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Vladík
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:5114231745.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. T., bývajúceho v L. B. X, zastúpeného JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., advokátkou so sídlom v Žiline, Mariánske námestie 31, proti žalovanému V. T., bývajúcemu v C., T. X, zastúpenému JUDr. Katarínou Bezákovou, advokátkou so sídlom v Martine, Alexyho 15, o vrátenie daru, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 4 C 294/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v 31. októbri 2017, sp. zn. 5 Co 201/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. októbri 2017, sp. zn. 5 Co 201/2017 potvrdil ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 11. januára 2017, č. k. 4 C 294/2014-198, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalobca sa po pripustení zmeny žaloby domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom na LV č. XXX, vedenom pre katastrálne územie L. B., okres Ž., v podiele 1/4 a 1/6 k pozemku KN C parc. č. XXXX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 596 m², pozemku KN C parc. č. XXXX, orná pôda o výmere 222 m², a o súpisným číslom X postavenej na pozemku KN C parc. č. XXXX z dôvodu, že darovací vzťah medzi stranami sporu zanikol na základe výzvy žalobcu na vrátenie daru. Odvolací súd sa s poukazom na skutkové okolnosti prejednávanej veci a vykonané dokazovanie stotožnil so súdom prvej inštancie, ktorý k otázke odplatného prenechania daru a hrubého porušenia dobrých mravov konštatoval, že v konaní nebola preukázaná existencia predpokladov v zmysle § 630 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) na vrátenie daru.

2. Proti vyššie označenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Podľa dovolateľa rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože súd nesprávne

interpretoval a aplikoval § 628 ods. 1 OZ, § 630 OZ, § 37 OZ, § 39 OZ, § 41a OZ. Vôľa zmluvných strán už pred uzatvorením darovacej zmluvy smerovala k poskytnutiu protiplnenia, ktoré bolo dovolateľovi reálne poskytnuté tak pred ako aj po uzatvorení darovacej zmluvy. Dovolateľ uviedol, že obdarovaný - žalovaný sa pred prijatím daru cítil byť zviazaný k poskytnutiu plnenia dovolateľovi vyriešením vzťahov medzi dovolateľom a bývalou podielovou spoluvlastníčkou a to vo forme nadobudnutia spoluvlastníckych podielov tejto spoločníčky, čím dovolateľovi umožnil vyhnúť sa a eliminovať dôsledky sporu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti s touto spoluvlastníčkou. Uvedené plnenie predstavovalo pre budúci prevod spornou darovacou zmluvou podmienku, ktorá bez ďalšieho mala povahu peňažného plnenia. Pri uzatvorení darovacej zmluvy vznikla ďalšia už skôr dojednaná povinnosť žalovaného ako obdarovaného - povinnosť umožniť dovolateľovi bývať v nehnuteľnosti 1 rok. Obdarovaný tak bol aj po uzatvorení darovacej zmluvy povinný vykonať v prospech dovolateľa niečo, čo má majetkový význam. Dovolateľ naďalej zotrval aj na svojich tvrdeniach, že žalovaný sa voči nemu dopustil hrubého porušenia dobrých mravov. Súd mal preto správne právne posúdiť vec tak, že darovacia zmluva uzatvorená medzi dovolateľom a žalovaným je neplatná a zastiera odplatný úkon, ktorým by mala byť kúpna zmluva, ktorá je neplatná pre nesplnenie zákonných náležitostí a tak, že žalovaný sa voči dovolateľovi dopustil hrubého porušenia dobrých mravov, v dôsledku čoho sa dovolateľ oprávnenne domáhal vrátenia daru, na základe čoho mal súd odvolaniu dovolateľa vyhovieť. S poukazom na uvedené dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu a súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolanie odmietol a priznal mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 CSP] po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 CSP) oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 419 CSP) po skonštatovaní, že dovolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi dovolania (§ 430 CSP, § 432 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie nie je procesne prípustné a je potrebné ho odmietnuť. Dovolací súd na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 CSP) uvádza nasledovné:

5. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Jeho mimoriadnej povahy zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti, ktorá vymedzuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia a ktorú je potrebné vzhľadom na narušenie princípu právnej istoty strán, o ktorých veci sa už právoplatne rozhodlo, vykladať reštriktívne (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 59/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 8 Cdo 107/2017). Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 144/2017, sp. zn. 1 Cdo 137/2016 a tiež rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 172/03).

6. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

7. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 1 a ods. 2 CSP).

8. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania, v ktorom sa namieta nesprávne právne posúdenie veci, musí byť

splnená jednak podmienka vymedzenia tohto dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 CSP, a musia byť splnené aj predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 CSP.

9. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

10. Aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

11. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio fakty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

12. Po preskúmaní dovolania dospel odvolací súd k záveru, že hoci dovolateľ namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo v nesprávnom právnom posúdení veci v súvislosti s nepreukázaním existencie predpokladov v zmysle § 630 OZ pre vrátenie daru, pričom prípustnosť dovolania formálne odôvodnil ustanovením § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nedefinoval však právnu otázku, od vyriešenia ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pri ktorej riešení sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Zároveň závery rozhodnutí najvyššieho súdu, ktoré dovolateľ označil na podporu svojich tvrdení o odplatnosti prenechania daru a hrubého porušenia dobrých mravov podľa dovolacieho súdu prislúchajú konkrétnym skutkovým okolnostiam uvedených prípadov a sú preto nespôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Z obsahu podaného dovolania naopak vyplýva, že dovolateľ v skutočnosti namietal, že súdy nižšej inštancie nesprávne v jeho neprospech vyhodnotili vykonané dôkazy, keď konštatovali, že darovaciu zmluvu nemožno považovať za neplatnú, keďže spĺňa formálne náležitosti a bezodplatné prenechanie daru bolo dodržané, žalobca neunesol dôkazné bremeno v súvislosti s vecným bremenom, ktoré malo byť v prospech žalobcu zriadené na dotknutých nehnuteľnostiach a intenzita spoločensky nežiaduceho konania medzi stranami sporu nedosiahla intenzitu porušenia dobrých mravov.

13. V tomto kontexte odvolací súd považuje za potrebné ďalej zdôrazniť, že dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvej a druhej inštancie, na ktorých je založené napadnuté alebo jemu predchádzajúce rozhodnutie, ani prostriedkom určeným na prehodnotenie vykonaného dokazovania. Naopak, odvolací súd je podľa § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie na základe tvrdeného nesprávneho vyhodnotenia dôkazov. Dovolací súd navyše podporne konštatuje, že posúdenie existencie predpokladov v zmysle § 630 OZ na vrátenie daru, t. j. či sa obdarovaný správa k darcovi alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach.

14. Prelomenie stavu právnej istoty nastolenej právoplatnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu konštatovaním prípustnosti dovolania v danom prípade do úvahy neprichádza.

15. Na základe vyššie uvedeného najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

16. V uznesení, ktorým bolo dovolanie odmietnuté nemusí dovolací súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania odôvodňovať (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.